

Sørenget skole + Sørenget barnehage = sant

Som pappa til to Vemundvikinger – en i Sørenget barnehage og en på Sørenget skole – vil jeg advare mot å legge ned Sørenget skole. En nedleggelse er ikke til barnas beste i Vemundvik, Botnan, Elvalandet, Salsnes og Lund.

Legges skolen ned, frykter jeg for søkertallene til Sørenget barnehage og en nedleggelse i neste omgang. Dermed truer ikke en mulig skolenedleggelse bare oppvekstmiljøet til våre skolebarn, men også oppvekstmiljøet til våre barnehagebarn, helt ned i ett-årsalderen.

Sørenget barnehage er starten på Sørenget skole

Sørenget barnehage har barn fra nordre del av Namsos kommune. Barnehagen har forholdsvis stabile barnetall, med 22 barn som ble søkt inn i 2025. Men dette kan raskt endre seg om Sørenget skole legges ned.

Foreldre søker seg nemlig til Sørenget barnehage av flere årsaker. Ikke bare fordi at de ønsker at barna skal gå i en liten, trygg og oversiktlig barnehage. Eller bare fordi at det er den nærmeste barnehagen fra der de bor.

Et annet sterkt moment for å velge nærbarnehagen er at barna skal bli kjent med de andre barna i grenda og grendene rundt, for deretter å gå sammen på nærskolen etterpå.

Forsvinner nærskolen forsvinner noe av grunnen til å velge nærbarnehagen. Barn i Vemundvik, Botnan, Elvalandet, Salsnes og Lund vil dermed spres utover på forskjellige barnehager, i stedet for å gå i samme barnehage og slik bli integrert og kjent.

Trygg skolestart

Etter årene i Sørenget barnehage begynner barna på Sørenget skole. Overgangen fra barnehage til skole kunne ikke vært gjort enklere og mer skånsom for barna enn det gjøres på Sørenget – kun en glassdør skiller storbarnsavdelingen i barnehagen og småtrinnet på skolen.

På skolen vegg i vegg har barnehagebarna mange barn de kjenner fra før, fra da de gikk i barnehagen. Mange har også større søsken på skolen. Skolestarterne i barnehagen har jevnlig aktiviteter sammen med de minste skolebarna. Gymsal, lavvroområde i skogen og deler av skolens utearealer brukes også av barnehagen, og er dermed kjent grunn når barna starter på skolen.

Dette gir barna et godt utgangspunkt når de begynner på skolen – nemlig trygghet.

Fådelt skole og robuste barn

Når barna begynner på Sørenget skole kommer de til en fådelt skole, der elever fra flere klasstrinn undervises sammen i samme klasse. Barna lærer og leker sammen, på tvers av alder. Dette gir barna verdifull erfaring med å forholde seg til barn i ulik alder.

Selv gikk jeg på Høknes barneskole da jeg vokste opp, og forholdt meg utelukkende til barn på samme klasstrinn. Vi var så mange elever at det var ikke behov for noe annet. Jeg opplevde aldri dette som negativt, men i ettertid ser jeg at dette medfører en manglende erfaringskompetanse som man da må opparbeide seg senere.

Jeg tror at det å gå på en fådelt skole kan bidra til robuste barn.

Fordeler med fådelte skoler

- **Tettere relasjoner mellom elever på tvers av alder:** Når flere trinn er sammen, blir barna kjent med hverandre uavhengig av alder. De yngre får rollemodeller i de eldre elevene, mens de eldre lærer ansvar, omsorg og samarbeid.
- **Tryggere skolemiljø:** Små elevgrupper gjør at alle blir sett. Det er vanskeligere å «forsvinne i mengden», og lærerne kjenner barna godt både faglig og sosialt.
- **Mindre utenforskap:** I små miljøer er det ofte lettere å inkludere alle i lek og aktiviteter. Mange opplever mindre klikker og mindre sosialt press enn på store skoler. Samtidig må voksne være oppmerksomme på at barna har færre lekekamerater å velge blant.
- **Styrker empati og modenhet:** Aldersblandede grupper gir barna erfaring med å ta hensyn til ulike nivåer og behov. Dette kan utvikle sosial kompetanse, tålmodighet og respekt.
- **Nær kontakt mellom hjem og skole:** Foreldre, lærere og lokalsamfunn kjenner hverandre bedre. Dette kan gi trygghet for barna og raskere oppfølging dersom noe er vanskelig.
- **Sterkere tilhørighet til lokalsamfunnet:** Barna vokser opp med en tydelig følelse av fellesskap og identitet knyttet til bygda og nærmiljøet.
- **Mer ro og mindre stress:** Små skoler oppleves ofte som mer oversiktlige og mindre hektiske. For mange barn gir dette bedre trivsel og trygghet.
- **Barna lærer å samarbeide naturlig:** I fådelte klasser må elevene ofte hjelpe hverandre, arbeide selvstendig og samarbeide på tvers av alder og nivå.

Dette er kvaliteter ved små og fådelte skoler som ofte blir trukket fram av foreldre, lærere og tidligere elever.

Grender som henger sammen

Hver for seg er grendene i den nordre delen av Namsos kommune små. Men grendene Vemundvik, Botnan, Elvalandet, Salsnes og Lund henger sammen, både geografisk, historisk og sosialt. Dette ser man blant annet ved at hele området dekkes av Botnan historielags arbeid. Historielaget har for øvrig en viktig rolle i undervisningen på Sørenget skole.

Men også Sørenget barnehage og Sørenget skole binder grendene sammen. Ikke bare fordi at disse institusjonene er avgjørende for hverdagslivet til småbarnsfamiliene som bor i de

enkelte grendene. Sørenget barnehage og Sørenget skole gjør nemlig til sammen disse små grendene sterkere. Barna fra nabogrendene går sammen på Sørenget fra barnehagen til de begynner på ungdomsskolen inne i byen. Kjennskap og vennskap bygges på tvers av fjorder og fjell, og styrkes over år.

Småbarnsfamilier som kommer, kan også dra

Småbarnsfamiliers lyst og mulighet til å bo i den nordre delen av Namsos kommune vil bli alvorlig utfordret ved en nedleggelse av nærskolen vår. Og det er synd. Jeg opplever at dagens barnefamilier bor her nettopp fordi at det er her de ønsker å bo.

Flere av de berørte grendene opplever at småbarnsfamilier søker seg nettopp til dem. Fra andre steder i landet, men også fra andre deler av Europa. Dette skjer fordi disse familiene ønsker å bo landlig og har funnet sitt hjem akkurat her. Noen har familie og aner her, andre er nye i bygdene.

Og det er ikke slik at alle disse småbarnsfamiliene like gjerne kan tenke seg å bo i Namsos by om de mister nærskolen og nærbarnehagen. Folk som har flyttet hit, kan også tenkes å flytte vekk.

Uakseptabel reisetid

Barna i Sørenget barnehage kommer i dag fra både Vemundvik, Botnan og Elvalandet. Men også Salsnes og Lund har Sørenget som nærmeste barnehage. Noen av barna i Sørenget barnehage har i dag bare minutters reisetid, andre betydelig mer, slik som barna i Botnan.

Legges Sørenget skole ned og Sørenget barnehage mister det nødvendige søkergrunnlaget i neste ledd, da øker ikke bare reisevei og reisetid for skolebarna. Den vil også øke for barnehagebarn som havner i barnehager i Namsos. Og hvilke foreldre ønsker å gjøre små barn til pendlere med lange reisedager?

Med økt reisetid utfordres også rekrutteringen til lokale idrettslag kraftig. Små barn vil få for lite tid til organisert idrett og kultur på grunn av økt reisetid. Større barn vil sannsynligvis prioritere idrettslag i tilknytning til skolen i byen. Slik forsvinner gradvis limet som holder grendene og bygdene sammen.

Avfolking

Vemundvik, Botnan, Elvalandet, Salsnes og Lund vil stå tilbake som mindre attraktive grender for småbarnsfamilier om Sørenget skole legges ned. Norddelen av kommunen vil oppleve en stadig minkende og aldrende befolkning. Og eldre innbyggere ønsker og trenger også yngre mennesker rundt seg. For å trives, men også for å kunne klare å bo hjemme lengre, som er målet i kommunens eldreomsorg. En skolenedleggelse rammer altså alt fra barnehagebarn til eldre. Derfor bør Sørenget skole bestå.

Ole Morten Melgård, pappa til to Vemundvikinger